

BIBLIOTEKA SVETSKIH BESTSELERA

PUT MIRNOG RATNIKA

KNJIGA KOJA MENJA POGLED NA ŽIVOT

DEN MILMEN

Urednik biblioteke
DRAGAN PARIPOVIĆ

baBun
BEOGRAD
2011.

Naslov originala: *The Way of Peacefull Warrior*
Den Millman

© Copyright na prevod za Srbiju:

Babun

Izdavač:

Babun

Prevod: Stevan Turo
Lektura: Dragan Paripović

Naslovna strana:

Ivana Flegar

Štampa:

Lukaštampa

Prvo izdanje

Beograd 2011.

ISBN 978- 86-83737-71-0

*Vrhunskom Ratniku mira,
za koga je Sokrates samo bljesak odraza
– bezimenom koji ipak ima mnoga imena,
Izvoru svih nas.*

SADRŽAJ

Predgovor	11
Benzinska pumpa na Rejnbourz Endu	15
<i>Knjiga prva: Vetrovi promena</i>	
1. Naleti magije	49
2. Mreža iluzija	67
3. Oslobođanje	91
<i>Knjiga druga: Obuka ratnika</i>	
4. Mač je naoštren	117
5. Planinski put	166
6. Zadovoljstvo iznad uma	191
<i>Knjiga treća: Nerazumna sreća</i>	
7. Konačna potraga	211
8. Kapija se otvara	227
Epilog: Smeh na vetru	241

IZJAVE ZAHVALNOSTI

Drevna izreka kaže: „Nemamo prijatelje, nemamo neprijatelje; postoje samo učitelji.” Moj život je blagosloven mnogim učiteljima koji su, svaki na svoj način, doprineli ovoj knjizi.

Ljubav i vera mojih roditelja, Hermana i Vivijen Milmen (*Vivian Millman*), čija su ljubav i vera dali hrabrost da krenem Putem.

Moja prva urednica, Dženis Galager (*Janice Gallagher*), je svojim pitanjima i primedbama pomogla u oblikovanju ove knjige.

Posebnu zahvalost dugujem Halu Krameru (*Hal Kramer*), čija je izdavačka intuicija razlog objavljivanja ove knjige.

Na posletku, srdačno se zahvaljujem Džoj (*Joy*), mojoj supruzi, saradnici, prijateljici i učiteljici, koja mi je sve vreme punila duh energijom.

I, naravno, tu je i Sok.

PREDGOVOR

Početak decembra 1966. godine, tokom prve godine studija na Berkliju (Berkley), život mi je bio ispunjen nizom neobičnih događaja. Sve je počelo u 03:20 ujutro, kada sam prvi put naleteo na Sokratesa (*Socrates*) na benzinskoj pumpi koja je radila celu noć. (Nije mi rekao svoje pravo ime, ali nakon što sam tu prvu noć proveo sa njim, osetio sam unutrašnji nagon da ga nazovem po drevnom grčkom mudracu - Sokratu. Njemu se svidelo to ime, pa smo ga zadržali.) Taj slučajni susret i pustolovina koja je usledila preobrazili su mi život.

Godine pre 1966. bile su veoma dobre. Rastao sam u sigurnom okruženju roditelja koji su me voleli; kasnije sam osvojio zlatnu medalju na svetskom Prvenstvu na trambolini u Londonu (bilo je to prvo SP u trambolini 1964. – prim. prev.); putovao sam po Evropi i primio mnoge počasti. Život je doneo nagrade, ali ne i trajan mir i zadovoljstvo.

Sada shvatam da sam tada, na neki način, spavao i samo sanjao da sam budan - sve dok nisam sreo Sokratesa, koji je postao moj mentor i prijatelj. Pre toga sam verovao da sam predodređen za dobar život pun uživanja i mudrosti te da će to jednostavno doći s vremenom. Nikad nisam pretpostavljao da ću morati da učim kako se živi - da postoje posebna pravila

i načini gledanja na svet koje moram da savladam pre nego što ostvarim jednostavan, srećan život.

Sokrates je ukazao na greške u mom načinu života upoređujući ga sa svojim - sa životom spokojnog ratnika. Stalno je ismevao moj ozbiljan, problematičan život pun briga, sve dok nisam uspeo da progledam kroz njegove oči mudrosti, saosećanja i humora. I nije odustao sve dok nisam otkrio šta znači živeti kao ratnik.

Često sam sedeo s njim dugo u noć, sve do jutra - slušajući ga, raspravljajući s njim i, mada to nije prijalo mom egu, smejući se sa njim. Ova priča je zasnovana na mojoj pustolovini, ali je postala roman. Čovek koga sam zvao Sokrates je zaista postojao. Ipak, znao je na takav način da se stopi sa svetom da je ponekad bilo teško reći kada je napustio scenu prepustivši je drugim učiteljima i životnim iskustvima. Uzeo sam tu slobodu da razgovore i događaje iz života ponekad izmešam, i ubacio neke anegdote i metafore kako bih naglasio lekcije koje je Sokrates želeo da mi prenese.

Život nije privatna stvar. Priča i njene pouke korisne su jedino ako se podele. Dakle, izabrao sam da u čast mog učitelja podelim sa vama njegovu prodornu mudrost i humor .

*Ratnicima, ratnicima se nazivamo.
Borimo se za sjajne vrline,
za visoka dostignuća i uzvišenu mudrost,
i zato se nazivamo ratnicima.*

Aungutara Nikaja

BENZINSKA PUMPA NA REJNBOUZ ENDU

Počinje život“, pomislio sam mahnuvši majci i ocu i zamakavši iza krivine u svom pouzdanom starom Valijantu, krcatom stvarima koje sam spakovao za svoju prvu godinu studija. Osećao sam se snažnim, nezavisnim i spremnim na bilo šta.

Pevajući uz radio, žurio sam autoputem do Los Anđelesa, a zatim skrenuo preko Grejpvajna vozeći putem 99, koji me vodio preko zelenih obrađenih polja što su se prostirala do podnožja planina San Gabrijela.

Nešto pre sumraka moj krivudavi put me je doveo preko brežuljaka Oklenda do upečatljivog pogleda na zaliv San Franciska. Približavajući se Berkliju moje uzbuđenje je raslo.

Nakon što sam pronašao svoju spavaonicu, raspakovao sam se i kroz prozor posmatrao most Golden Gejt i svetla San Franciska koja su svetlucala u tami.

Pet minuta kasnije šetao sam se Telegraf avenijom, gledajući izloge, udišući svež kalifornijski vazduh i naslađujući se mirisom koji se širio iz malih kafića. Sve me to ispunilo neobičnim osećajima pa sam nastavio šetnju pitomim krajolikom parka sve do posle ponoći.

Sledećeg jutra, odmah nakon doručka, otišao sam u vežbaonicu Harmon, gde ću trenirati šest dana nedeljno, četiri naporna,

skakutava, oznojena sata svakog dana, sledeći svoj san da postanem šampion.

Prošla su dva dana i već sam se utapao u moru ljudi, papira i rasporeda predavanja. Uskoro su se meseci stopili, prolazeći i smenjujući se neprimetno, kao blaga kalifornijska godišnja doba. Na nastavi sam preživljavao, u vežbaonici cvetao. Izgledao sam dobro: kratka smeđa kosa, vitko, vižljasto telo. Uvek sam imao sklonost prema vragolastim stvarima; još kao dete sam uživao igrajući se na rubu straha. Vežbaonica je postala moje svetište u kojem sam pronašao izazov, uzbuđenje i zadovoljstvo.

Tokom prve dve godine već sam putovao u Nemačku, Francusku i Englesku, predstavljajući Sjedinjene države na gimnastičkim prvenstvima. Osvojio sam svetsko prvenstvo na trambolini, a moji gimnastičarski trofeji ispunjavali su vitrinu u uglu moje sobe; moja slika se pojavljivala u Dejli Kalifornijanu (*Daily Californian*) toliko često da su ljudi počeli da me prepoznaju na ulici, dok je moj ugled neprekidno rastao. Žene su mi se osmehivale. Suzi (*Susie*), predana, neodoljivo slatka prijateljica kratke svetle kose i osmeha kao sa reklame za pastu za zube, sve češće mi je dolazila u posetu. Čak mi je i studiranje išlo dobro! Osećao sam se kao na krovu sveta.

Međutim, početkom jeseni 1966. u mojoj duši je počelo da se pomalja nešto tamno i neopisivo. Iselio sam se iz spavaonice da bih živio u maloj garsonjeri iza kuće mog stanodavca. Tokom tog vremena i pored svih uspeha ponekad sam osećao rastuću melanholiju. Ubrzo nakon toga počele su noćne more. Budio bih se svake noći, sav u znoju. San je gotovo uvek bio isti.

* * *

Hodam mračnom gradskom ulicom; visoke zgrade bez vrata i prozora posmatraju me kroz tamnu, uskovitlanu maglu.

Visoka figura ogrnuta u crno kreće prema meni. Više osećam nego što vidim nešto grozno; sjajna bela lobanja sa crnim očnim dupljama koje zure u mene, smrtno tiha. Prst od bele kosti uperi prema meni, beli zgjavci se pretvaraju u opasne kandže. Oduzimam se od straha.

Tada se iza slike užasa pojavljuje čovek bele kose; njegovo lice je smireno. Njegovi koraci se ne čuju. Nekako osećam da mi je on jedina nada za beg; on me može spasiti, ali me ne vidi, a ja ga ne mogu dozvati.

Ismevajući moj strah, crna Smrt se okreće i suočava se sa čovekom bele kose koji joj se smeje u lice. Posmatram zapanjen. Smrt besno grabi prema njemu. Sledećeg trenutka vidim kako nešto crno leti prema meni, pošto je stariji čovek zgrabio Smrt za vrat i bacio je u vazduh.

Iznenada Stari kosač nestaje. Čovek s blještavo belom kosom me posmatra i pruža mi ruke u znak dobrodošlice. Idem prema njemu, a zatim se utapam u njegovo telo. Kada spustim pogled niz telo vidim da sada ja nosim crnu odeću. Dižem ruke i vidim kako se blistavo bele kosti spajaju u znaku molitve.

* * *

Budim se tiho jecajući.

Jedne noći, ranog decembra, ležao sam u krevetu slušajući kako vetar zavija kroz mali prorez na prozoru. Nisam mogao da zaspim pa sam ustao, obukao svoje izbledele leviske, majicu sa kratkim rukavima, patike i jaknu, i otisnuo se u hladnu i mrklu noć. Bilo je 03:05.

Hodao sam bez cilja, udišući vlažan, ali hladan vazduh, posmatrajući nebo osvetljeno zvezdama i osluškujući retke zvuke utihnutih ulica. Zbog hladnoće sam ogladneo pa sam se uputio do benzinske pumpe koja je bila otvorena celu noć da kupim neki keks i piće. Držeći ruke u džepovima, žurio sam kroz park, pored uspavanih zgrada, i stigao do osvetljene benzinske pumpe.

Bila je to sjajna fluorescentna oaza u mračnoj divljini zatvorenih kioska, dućana i bioskopa.

Zamakavši iza ugla garaže koja se nalazi pored pumpe gotovo sam pao preko čoveka koji je sedeo u senci, na stolici oslonjenoj o crveni zid pumpe. Ustuknuo sam iznenađeno. Nosio je crvenu vunenu kapu, sive pantalone, bele čarape i japanke. Izgledalo je da mu nije hladno u laganoj jakni iako je termometar pored njegove glave pokazivao svega 5 stepeni.

Nije podigao glavu ali je prozborio snažnim, melodičnim glasom:

„Žao mi je što sam te uplašio.“

„Oh, uh, u redu je. Imate li ‘soda pop’?“ (gazirani sok u limenci – prim. prev.)

„Imamo samo voćni sok. I ne zovi me ‘pop’!“ Okrenuo se prema meni i sa smeškom skinuo kapu otkrivajući blješteće belu kosu. Zatim se nasmejao.“

Taj smeh! Na trenutak sam blede zurio u njega. Bio je to starac iz mojih snova! Bela kosa, čisto, neizborano lice, mršav visok čovek star pedeset ili šezdeset godina. Ponovo se nasmejao. Zbunjen, nekako sam pronašao vrata do službenog ulaza i otvorio ih. Osetio sam da se sa vratima kancelarije otvaraju i još jedna vrata, vrata u neku drugu dimenziju. Pao sam na stari kauč i zadrhtao pomislivši šta bi sve moglo da uđe kroz ta vrata u moj uređeni svet. Moj užas se pomešao sa nekom čudnom privlačnošću koju nisam mogao da shvatim. Sedeo sam, plitko dišući, pokušavajući da ponovo ovladam svojim svetom.

Bacio sam pogled na kancelariju u kojoj sam se našao. Enterijer je bio različit od onoga što se očekuje kod benzinske pumpe. Kauč na kojem sam sedeo bio je prekriven meksičkim pokrivačem, izbledelim ali ipak živih boja. Sa moje leve strane nalazile su se uredno složene auto karte, sunčane naočare i druge sitnice za put. Iza malog, tamnosmeđeg pulta, nalazila se visoka barska stolica. Na vratima koja su bila do dozera za

vodu pisalo je „privatno“. Blizu su bila i druga vrata koja su vodila u garažu.

Ono što me najviše zapanjilo bila je „kućna“ atmosfera koja je vladala u kancelariji. Dugačak žuti tepih protezao se sve do ulaza; zidovi su bili sveže ofarbani u belo, a nekoliko slika sa pejzažima pozajmljivalo im je boju. Nežni sjaj lampe me je smirivao. Bio je to opuštajući kontrast naspram fluorescentnog sjaja spolja. Soba je delovala toplo, uredno i sigurno.

Kako sam mogao da znam da će to biti mesto nepredvidljive pustolovine, čarolije, užasa i romanse? Tada sam samo pomislio: „Ovde bi bilo dobro imati kamin sa otvorenom vatrom.“

Uskoro mi se disanje smirilo, a um, iako nezadovoljan, barem je prestao da divlja. Sličnost čoveka bele kose sa čovekom iz mojih snova sigurno je slučajnost. Uzdahnuo sam, ustao, zakopčao jaknu i iskoračio u hladan vazduh.

On je još uvek sedeo tamo. Prolazeći pored i bacajući pogled na njegovo lice uhvatio sam iskru u njegovim očima. Imao je oči kakve nikada pre nisam video. U prvom trenutku je izgledalo kao da su pune suza spremnih da se proliju; a zatim su se suze preobrazile u svetlucanje, kao odraz zvezdanog sjaja. Još više sam se udubio u njegov pogled sve dok zvezde nisu ponovo postale odraz njegovih očiju. Za trenutak sam bio izgubljen, ne videvši ništa osim tih očiju, bezazlenih i znatiželjnih očiju deteta.

Ne znam koliko dugo sam stajao tako; možda su to bile sekunde, možda minuti, a možda i duže. Iznenada sam postao svestan gde sam. Promrmljavši laku noć, još uvek u blagom šoku, požurio sam prema uglu.

Kad sam stigao do ivičnjaka, zaustavio sam se. Vrat me je pekao; osetio sam da me posmatra. Osvrnuo sam se. Nije prošlo više od petnaest sekundi. Ali on je već stajao na krovu, prekrštenih ruku, posmatrajući zvezdano nebo. Bacio sam pogled na praznu stolicu gde je sedeo trenutak ranije, a zatim ponovo gore. To je bilo nemoguće! Efekat ne bi bio ništa više zapanjujući da

se preda mnogom pojavila kočija načinjena od ogromne bundeve koju vuku miševi.

U tišini noći posmatrao sam njegovu vitku liniju i snažnu ličnost koja se naslućivala čak i sa daljine. Čuo sam kako zvezde odzvanjaju poput zvončića na vetru. Iznenada, okrenuo je glavu i pogledao pravo u moje oči. Bio je udaljen dvadesetak metara, ali sam mogao da osetim njegov dah na svom licu. Zadrhtao sam, ali ne od hladnoće. Ona vrata, gde snovi prelaze u stvarnost, ponovo su se otvorila.

Promatrao sam ga.

„Da, rekao je. Mogu li ti nekako pomoći?“

Proročanske reči!

„Oprostite, ali...“

„Oprošteno ti je“, nasmejao se. Osetio sam kako crvenim; to je počelo da me nervira. On se igrao sa mnogom, a ja nisam znao pravila te igre.

„Dobro, kako ste dospeli na krov?“

„Dospeo na krov?“, zapitao je, izgledajući bezazleno iznenađen.

„Da. Kako ste dospeli iz te stolice“, pokazao sam na stolicu, „na krov za manje od dvadeset sekundi? Bili ste naslonjeni na zid, tamo. Ja sam se okrenuo, došao do ugla, a vi...“

„Znam tačno šta sam ja radio“, reče podigavši glas. Nema potrebe da mi to opisuješ. Pitanje je da li ti znaš šta si ti radio?“

„Naravno da znam šta sam radio!“ Sada sam postajao pomalo ljut; nisam ja dete da mi se drže lekcije! Ali, očajnički sam želeo da saznam trikove tog starca, pa sam se obuzdao i pristojno ponovio pitanje: „Molim vas, gospodine, kažite mi kako ste dospeli na krov?“

On me samo tiho posmatrao sve dok zadnji deo mog vrata nije počeo da me pecka. Zatim je konačno rekao: „Popeo sam se merdevinama. Tu su iza ugla.“ Zatim je, ignorišući me, ponovo podigao pogled prema zvezdama.

Brzo sam se vratio nazad. Naravno, stare merdevine naslonjene otpozadi na zid pumpe bile su tu. Ali, vrh merdevina je bio barem metar i po udaljen od ruba krova; čak i ako ih je upotrebio - u šta sam sumnjao - to ne bi objasnilo činjenicu da se popeo za nekoliko sekundi.

Nešto me je u mraku uhvatilo za rame. Uplašio sam se i okrenuo. Ugledao sam njegovu ruku. Nekako je sišao sa krova i prišunjavao mi se. Tada sam se setio jedinog mogućeg odgovora: on ima blizanca! Oni očito zbijaju šale i plaše nevine posetioce. Odmah sam ga optužio.

„Dobro, gospodine, gde vam je bliznac? Nisam ja ničija budala.“

Lagano je ustuknuo, a zatim prasnuo u smeh. Aha! To je bilo to. Bio sam u pravu; otkrio sam ih. Ali, njegov odgovor me je ponovo učinio nesigurnim.

„Da imam blizanca, misliš li da bih gubio vreme stojeći tu, pričajući sa ‘ničijom budalom’?“ Ponovo se nasmejao i krenuo prema garaži, ostavljajući me otvorenih usta. Nisam mogao da verujem šta sve fantazira taj čovek.

Požurio sam za njim. Ušao je u garažu i počeo da petlja oko karburatora ispod haube starog zelenog Fordovog kamioneta.

„Dakle, ja sam budala, ha?“, rekoh tako da je zvučalo izazovnije nego što sam nameravao.

„Svi smo mi budale“, odgovorio je. Radi se samo o tome da malo ko to zna; većina ne zna. Izgleda da si ti u toj većini. Dodaj mi onaj mali ključ, hoćeš li?“

Dodao sam mu prokleti ključ i krenuo napolje. Ipak pomislih, pre nego što odem, bilo bi dobro da rasvetlim misteriju, pa sam upitao:

„Molim vas, recite mi, kako ste se popeli na krov tako brzo? Nikako da složim sve kockice.“

Vratio mi je ključ rekavši:

„Svet je slagalica; nema potrebe razbijati glavu oko toga.“ Pokazao mi je na policu. „Sada mi treba čekić i odvijač, eno ih tamo.“

Frustriran, posmatrao sam ga tako neko vreme, razmišljajući kako da ga navedem da mi kaže ono što sam želeo da saznam, ali on se na mene nije obazirao. Odustao sam i krenuo prema vratima kad je rekao:

„Nemoj da ideš.“

Nije molio, nije naređivao. Bila je to izjava o činjeničnom stanju. Pogledao sam ga; pogled mu je bio blag.

„Zašto ne bih otišao?“

„Mogao bih da ti budem od koristi“, rekao je, vešto otvarajući karburator kao hirurg usred operacije srca. Oprezno ga je odložio u stranu i okrenuo se prema meni. Zurio sam u njega.

„Evo“, rekao je, pružajući mi karburator. „Rastavi to i delove potopi u onu konzervu. To će ti odstraniti pitanja iz uma.“

Moja frustracija se pretvorila u smeh. Ovaj starac je možda izazovan, ali i zanimljiv. Odlučio sam da postanem društveniji.

„Zovem se Den“, rekao sam pružajući mu ruku i neiskreno se smešeći. „Kako se vi zovete?“

U moju ispruženu ruku stavio je odvijač. „Moje ime je nevažno, isto kao i tvoje. Ono što je važno nalazi se iza imena i iza pitanja. A sada, ovaj će ti odvijač biti potreban da bi rastavio karburator.“

„Nema ničeg iza pitanja“, odvratio sam. „Na primer, kako ste odleteli na taj krov?“

„Nisam odleteo, skočio sam“, rekao je sa pokeraškim izrazom lica. „Ne radi se o magiji pa nemoj da ti nade predaleko uzlete. Međutim, u tvom slučaju, moraću sprovesti vrlo tešku magiju. Izgleda da ću morati preobratiti magarca (magarčinu) u ljudsko biće.“

„Ko, do đavola, mislite da ste, da mi govorite takve stvari?“

„Ja sam ratnik“, brzo je odvratio. „To ko sam ja, zavisi od toga ko želiš da budem.“

„Zar ne možete jednostavno da odgovorite na pitanje?“ Napao sam karburator potisnutim besom.

„Pitaj i pokušaću“, rekao je, smešeći se bezazleno. Odvijač je skliznuo i ogrebao sam prst.

„Prokletstvo“, viknuo sam i krenuo ka lavabou da operem ranu. On mi je pružio zavoj.

„Dobro onda. Evo jednostavnog pitanja.“ Odlučio sam da mi glas bude strpljiv. „Kakve koristi možete imati za mene?“

„Već sam ti bio koristan“, odgovorio je pokazujući na zavoj na mom prstu.

Tu je prešao granicu.

„Vidite, ne mogu više da gubim vreme ovde. Treba da spavam.“ Odložio sam karburator i krenuo.

„Kako znaš da nisi prespavao čitav dosadašnji život? Kako znaš da i sada ne spavaš?“, reče sa bljeskom u očima.

„Kako god hoćete“, bio sam previše umoran da bih se dalje raspravljao. „Samo još nešto. Pre nego što odem, hoćete li mi reći kako ste izveli ono malopre sa krovom?“

Približio mi se i uhvatio za ruku.

„Sutra, Den, sutra.“ Toplo se smešio, a svi moji strahovi i zbunjenost su nestali. Moja šaka, moja ruka, a zatim i celo telo počeli su da trepere. Još je dodao:

„Bilo je zadovoljstvo videti te ponovo.“

„Kako to mislite, ‘ponovo’?“, počeo sam, a zatim sam zastao, rekavši: „Znam, znam, sutra, sutra.“ Obojica smo se nasmejali. Krenuo sam prema vratima, zaustavio se, okrenuo, pogledao ga, a zatim rekao: „Dovidenja ... Sokrates.“

Na trenutak je izgledao iznenađen, a zatim je klimnuo glavom, odobrovoljen. Mislim da mu se svidelo ime. Zatim sam otišao bez reči.

Sledećeg jutra sam zaspao i zakasnio na nastavu u osam sati. Bio sam spreman i budan tek za popodnevni trening.

Nakon što smo naporno trčali uz i niz stepenice, Rik, Sid i ja, zajedno sa ostalima iz ekipe, ležali smo na strunjačama, znojeći se i dahćući, istežući noge, ramena i leđa. Tokom tog rituala obično sam bio tih, ali danas sam osećao da moram da im kažem šta se dogodilo prošle noći. Rekao sam:

„Sinoć sam sreo jednog krajnje neobičnog čovu na benzinskoj pumpi.“

Moji prijatelji su više bili zainteresirani za istežanje nego za moju priču. Lagano smo se zagrevali, radeći par stotina sklekova, čučnjeva i trbušnjaka nogama, a zatim počeli sa gimnastičkim serijama. Leteći kroz vazduh - radeći premete preko šipke, makazice na konju s hvataljkama i mučeći se sa novim naporim zahvatom na krugovima - razmišljao sam o misterioznim podvizima tajanstvenog čoveka koga sam nazvao Sokrates. Moja osećanja su mi govorila da je bolje da ga izbegavam, ali me je njegova tajanstvenost neobično privlačila.

Nakon večere brzo sam prešao preko zadataka iz istorije i psihologije, napisao nacrt za rad iz engleskog, a zatim istrčao iz stana. Bilo je 23:00. Približavajući se pumpi preplavile su me sumnje. Da li zaista želi ponovo da me vidi? Šta da kažem da ga uverim da sam vrlo inteligentna osoba?

Bio je tamo, naslonjen na vrata. Poklonio se i pokretom ruke mi poželeo dobrodošlicu u svoju kancelariju.

„Molim te, skini cipele“, to je kod mene običaj.

Seo sam na kauč, a cipele stavio u blizinu - za svaki slučaj, ako poželim brzo da odem. Još uvek nisam u potpunosti verovao tom tajanstvenom strancu.

Napolju je počela kiša. Boja i toplina kancelarije bila je u prijatnoj suprotnosti sa tamom noći i teškim oblacima. Počeo sam da se opuštam. Naslonivši se, rekao sam:

„Znaš, Sokrates, imam osećaj kao da smo se već negde sreli.“

„Da, sreli smo se“, odgovorio je, ponovo otvarajući u mom umu vrata koja vode u svet gde su snovi i stvarnost stopljeni jedno s drugim. Na trenutak sam zastao.

„Uh, Sokrates, često sanjam jedan san, i ti si u njemu.“ Pažljivo sam ga posmatrao, ali njegovo lice nije ništa otkrivalo.

„Ja sam u snovima mnogih ljudi; isto kao i ti. Ispričaj mi svoj san“, nasmešio se.

Ispričao sam mu, onoliko detaljno koliko sam mogao da se setim. Soba je postajala mračnija kako su užasne scene oživele u mom umu, a svet koji sam poznavao počeo je da bledi.

Nakon što sam završio, Sokrates je rekao:

„Da, to je vrlo dobar san.“

Pre nego sam mogao da ga upitam šta je time mislio, oglasilo se zvono. Obukao je kabanicu i izašao u vlažnu noć. Posmatrao sam ga kroz prozor.

Petkom uveče je na pumpi obično gužva. Situacija može postati vrlo napeta u situaciji kada mušterije naviru jedna za drugom. Osećao sam se nepotrebnim sedeći u kancelariji pa sam izašao da mu pomognem. Međutim, činilo se kao da me ne primećuje.

Dočekala me je beskonačna kolona vozila: kamioni, kamioneti, limuzine i sportski automobili. Raspoloženja kupaca bila su različita baš kao i njihovi automobili. Samo nekolicina njih je poznavala Sokratesa, ali su ga mnogi čudno pogledali, kao da vide nešto neobično ili neodređeno.

Neki su bili u haj-raspoloženju, glasno se smejući i pevajući uz radio. Sokrates se smejavao zajedno sa njima. Jedan ili dvojica kupaca bili su namrgođeni, i kao da su se posebno trudili da budu neugodni, ali je Sokrates prema svakome bio jednako uljudan – kao da je svako od njih njegov lični gost.

Nakon ponoći, gužva je lagano jenjavala. Samo trenutak ranije ispunjen bukom i aktivnošću, sada je prohladan vazduh delovao neprirodno mirno. Kada smo ušli u kancelariju Sokrates mi se